

LUBELSKIE DNI MODERNIZMU

Lubelskie Dni Modernizmu to spotkanie z przestrzenią, architekturą i designem lat 50., 60. oraz początku 70. XX w., poprzez realizację szeregu różnorodnych warsztatów, spacerów, działań artystycznych i wystawienniczych. Projekt Lubelskie Dni Modernizmu dotyka problematyki niedostatecznej, czasem wręcz znikomej, kultury miejsca, w którym żyjemy. Kultura, która jest nieodzownym elementem rozwoju osobistego i społecznego niestety nie zawsze bywa łączona z tym w jakiej przestrzeni architektoniczno-urbanistycznej egzystujemy. A to właśnie przestrzeń działa jak medium społecznej komunikacji, które uczy i wychowuje. Informuje mieszkańców i gości o panujących w danym miejscu normach zachowania i grupowych wartościach. Dlatego tak ważne jest rozumienie przestrzennej logiki miasta, respekt dla jego dawnych budowniczych i ich umiejętności wpisywania budynków w krajobraz. Zrozumienie tych zasad pomaga także w kształtowaniu otoczenia nam najbliższego, naszego domu czy mieszkania. Niewątpliwie więc jednym z założeń projektu jest wzmocnienie świadomości kulturowej miejsca zawartej między innymi w strategii miasta Lublina.

Planowane działania angażują i łączą międzysektorowe podmioty: instytucje kultury, uczelnie, przedsiębiorców, organizacje społeczne i pozarządowe - w dyskusji o specyfice urbanistycznej miasta, a także przestrzeniach publicznych Lublinian i ich własnych mieszkaniach. U podstaw tworzenia programu LDM leży również integracja mieszkańców poprzez wspólne uczestnictwo w warsztatach i działaniach społeczno-artystycznych.

DZIEŃ PIERWSZY
CODZIENNOŚĆ ESTETYCZNA LAT 60. XX w.
20 maja, centrum handlowe Tarasy Zamkowe w Lublinie

I

17:00

Prezentacja pokoju z lat. 60. XX wieku – efekt warsztatów, (parter, hol przy wejściu od al. Solidarności)

Na jednym z pasaży centrum handlowego Tarasy Zamkowe zostanie zbudowana atrapa pokoju, którą wcześniej zaaranżują uczestnicy warsztatów **ZAPROJEKTUJ POKÓJ Z LAT 60. XX w.**

II

17:30 – 19:30

Działania twórcze „Talerzowanie modernizmem” - interdyscyplinarny warsztat, (parter, hol przy wejściu od al. Solidarności), prowadzenie: dr Paulina Zarębska – Denysiuk, Magdalena Denysiuk

Interdyscyplinarny warsztat dla dorosłych, który łączy będzie elementy wiedzy i praktyki artystycznej. Uczestnicy wykorzystując wydruki i pocztówki z modernistycznymi zabytkami wykonają kolaże na talerzach techniką decoupage. Na kołnierzach pojawią się fragmenty wypukłe czy też teksty, będące indywidualnym zapisem myśli autorów.

III

18:00

Otwarcie wystawy „Zmieniam miasto”, (I piętro), kuratorka: Ewa Solarz

Wystawa-gra skierowana do widzów najmłodszych, tj.: dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym. Zadaniem jej jest uczenie ich rozpoznania przestrzeni, w której żyją, a także zasad jakie w niej obowiązują oraz samej architektury.

M:

IV

18:30

Otwarcie wystawy „Moderna. Rzemiosło + Przemysł”, (I piętro)

kuratorzy : Agnieszka Jacobson-Cielecka i Paweł Grobelny

Wystawa prezentuje współczesny design polski, w którym możemy odnaleźć „modernistyczne” myślenie.

V

19:00

Pokaz mody z PRL przygotowany przez Studenckie Koło Rekonstrukcji Historycznej UMCS, (I piętro)

VI

20:00

Pokaz filmów na temat modernizmu w architekturze w strefie „Coworking” centrum handlowego Tarasy Zamkowe, kurator pokazu: Marcin Semeniuk

Architektura modernistyczna pojawiała się w filmach jako zarówno manifest nowoczesności, jak i pokaz rozwoju w odniesieniu propagandowym zarówno w krajach bloku wschodniego i na Zachodzie. Chętnie przedstawiano charakterystyczne inwestycje: wieżowce, gmachy użyteczności publicznej, dworce i lotniska, a także całe dzielnice. Dużo uwagi poświęcano osiedlom mieszkaniowym, które występowały jako tło akcji, bądź jako główny temat. Niekiedy film był okazją do wytłumaczenia niezrozumiałych koncepcji wizjonerów. W czasie pokazu wyświetlone zostaną filmy dokumentalne i fabularne, między innymi: „Słoneczne wzgórze” – film dokumentalny, 1963, reż. Krystyna Gryczelowska, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych Warszawa, czas: 35 min.16 s., „Nasze osiedla” – film dokumentalny, 1974, reż. Wiesław Drymer, Wytwórnia Filmów Oświatowych Łódź, czas: 13 min, „150 na godzinę” – komedia obyczajowa, 1972, reż. Wanda Jakubowska, Studio Filmowe Kadr, czas: 85 min oraz fragmenty filmów „Wizjoner na cenzurowanym” i "Smithsons on housing" (wersja anglojęzyczna), 1970, B.S. Johnson, BBC.

M:

DZIEŃ DRUGI
MODERNISTYCZNE PRZESTRZENIE ARCHITEKTONICZNE
21 maja, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, Śródmieście Lublina

I

Spacery architektoniczne „Modernizmy w Śródmieściu” z wykorzystaniem rzeczywistości rozszerzonej (spacery rozpoczną się na Placu Teatralnym, CSK)

12:00 Spacer architektoniczny, prowadzenie: Marcin Semeniuk

13:00 Spacer architektoniczny, prowadzenie: dr Hubert Mącik

Uczestnicy poznają wyjątkowe, modernistyczne obiekty i przestrzenie w centrum miasta Lublina.

II

16:00

Otwarcie wystawy **„Porcelana - tradycja i eksperyment. Ćmielów Design Studio”**, (poziom -1 CSK), kuratorki: Joanna Hołda, Izabela Pastuszko

W styczniu 2013 roku powstało Ćmielów Design Studio (ĆDS), nowe przedsięwzięcie Polskich Fabryk Porcelany “Ćmielów” i “Chodzież” S.A., prowadzone pod kierownictwem Marka Cecuły, znanego i cenionego w świecie artysty i projektanta. ĆDS to studio tworzone przy historycznej polskiej fabryce, wnoszące nowoczesne spojrzenie na tradycyjną porcelanę stołową. Ideą ĆDS jest zainicjowanie ruchu “Sztuka dla przemysłu”, czyli powrót do tradycji współpracy artystów i projektantów z przemysłem przy tworzeniu produktu (charakterystycznego dla projektowania w latach 60. XX w.) To miejsce połączenia współczesnych artystycznych inspiracji, wielowiekowej tradycji manufaktury ćmielowskiej i szlachetnego materiału, by tworzyć ceramikę na światowym poziomie. Wystawa będzie prezentować produkty z porcelany inspirowane polskim designem lat 50 i 60. XX wieku pochodzące z ĆDS.

M:

III

„Modernistyczna rzeczywistość alternatywna”:

Kuratorki: Izabela Pastuszko, Paulina Paga, Joanna Mądra

a) Przestrzenie modernizmu – rozmowy performatywne:

17:00

„Architektura dziedzictwa” - Bolesław Stelmach oraz Izabela Pastuszko, odczytanie fragmentów wspomnień p. Romualda Dylewskiego, (sala operowa)

18:00

„Co z tym modernizmem?” – prof. Lechosław Lameński, dr Hubert Mącik, Barbara Żarinow, (mediateka, poziom 0)

19:00

„Familiada LSM” - turniej wiedzy mieszkańców o najstarszych osiedlach, (sala kameralna)

b) Eksperyment z rzeczywistością – prezentacja efektów warsztatów w ramach Lubelskich Dni Modernizmu

Prezentacja budynków z osiedla im. Juliusza Słowackiego stworzonego przez uczestników warsztatów „Minecraft” i „Sketchup” dla młodzieży, (mediateka, poziom +3)

Prezentacja makiet – efektów warsztatów architektonicznych „Modelowanie Hansenem”, (foyer, poziom 0)

c) Prezentacja dzieł z kolekcji sztuki współczesnej Lubelskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych

- 1. Laura Paweła, *Past Present Continuous*, 2010, (scena sali operowej)**
- 2. Grupa PSF (Pawilon Stabilnej Formy): Tomasz Kozak, Cezary Klimaszewski, Tomasz Malec, "Forma Otwarta jako passe-partout patriarchy", 2007 oraz Cezary Klimaszewski + PSF, "Dobra rada", 2010 - artyści będą obecni na festiwalu, (poziom +1, hol za widownią sali operowej).**
- 3. Leon Tarasewicz, *Bez tytułu*, 2005, (foyer, poziom +1)**

M:

DZIEŃ TRZECI
SPOŁECZNE ASPEKTY ŻYCIA NA OSIEDLACH MIEJSKICH
22 maja, Lubelska Spółdzielnia Mieszkaniowa (LSM)
ul. Grażyny 7, Pawilon Dawnego Empiku

I

11:00

„Rewizje przeszłości – sny o przyszłości” – interakcje o charakterze społeczno-artystycznym.

(początek godz. 11.00, ul. Grażyny 7, Pawilon Dawnego Empiku – finał godz. 16.00)

Kuratorka: Paulina Paga.

Artyści: Barbara Nawrocka i Dominika Wilczyńska z Kolektywu Palce Lizać (Kraków) oraz Maciej Połynko (Otwock/Lublin).

W ramach tej ścieżki działań powstanie alternatywna platforma do zwiedzania LSM. Na jeden dzień przywrócimy przestrzeń nieistniejącego już dziś Międzynarodowego Klubu Prasy i Książki (znanego pod powszechną nazwą Empik), zastanawiając się, jakie dziś funkcje kulturalne, społeczne czy komercyjne mógłby pełnić dziś taki obiekt na osiedlu mieszkaniowym. Nawiążemy do dawnych tradycji kawiarni i czytelni, nakładając nowe; nieformalnego muzeum społecznego osiedla czy alternatywnej agencji turystycznej, punktu wymiany dóbr lub pracowni manualnej. Zastanowimy się nad współczesnymi potrzebami mieszkańców związanymi z miejscami o charakterze publicznym oraz nad tym, gdzie można poznać opinie i wysłuchać narracji samych zainteresowanych.

II

Nanoturystyczne zwiedzanie osiedla i spaceru architektoniczne z wykorzystaniem rzeczywistości rozszerzonej.

Mieszkańcy osiedla i eksperci zabiorą nas tego dnia w alternatywną podróż po dwóch najstarszych osiedlach LSM (im. Mickiewicza i Słowackiego). Będziemy korzystać (z zebranych podczas wcześniejszych działań) archiwów historii mówionej, fotografii, a także wiedzy na temat założeń architektów oraz doświadczeń liderów życia lokalnego. Wielopodmiotową narrację wzmocnimy głosami zewnętrznych ekspertów z dziedzin nie kojarzących się bezpośrednio ze światem kultury. Przyjrzymy się modernistycznym utopiom, zastanawiając się nad możliwościami ich funkcjonowania współcześnie i konfrontując je z realiami wolnorynkowymi. Przy użyciu środków artystycznych oraz

M:

przedmiotów z życia codziennego będziemy pytać jak na nowo kształtuje się rozumienie podziału na publiczne i prywatne, antynomii: otwarte i zamknięte, swoje i obce, intymne i publiczne, dostępne i niedostępne, bądź „dostępne dla wybranych”. Zastanowimy się na ile dziś „człowiek – aktor i współtwórca Teorii Formy Otwartej”, wyidealizowany przez małżeństwo Hansenów, jest gotowy i chętny, żeby dziś wziąć losy osiedla w swoje ręce, modelować je adekwatnie do potrzeb i wpływać na jego kształt.

Rozkład zwiedzania:

Ścieżka A: Modernistyczna architektura miejsc spotkań; Narracje: Hubert Mącik oraz mieszkańcy LSM

godz. 11:30, godz. 13:30

Ścieżka B: Balkony i ogródki jako spontaniczna architektura krajobrazu; Samodzielne zwiedzanie z mapą i nasłuchiwanie opowieści mieszkańców.

Realizacja artystyczna: Maciej Połynko, opieka merytoryczna: Małgorzata Wołoszyn.

godz. 12:00, godz. 14:00

Ścieżka C: Osiedla Mickiewicza oraz Słowackiego jako realizacja koncepcji miast ogrodów. Dwugłos historyczki sztuki Izy Pastuszko i architekta Michała Fronka.

godz. 12:30, godz. 14:30

Ścieżka D: LSM ponad dachami. Perspektywa ornitologiczna Bernadetty Ebertowskiej.

Godz. 15.45 (poprosimy o zabranie własnych lornetek)

UWAGA! Na zwiedzania miejsca są limitowane, w grupach liczących do 15 osób. Decyduje kolejność zgłoszeń. Zapisy pod adresem spacery@agoramodernizmu.pl oraz pod numerem telefonu: 517 942 024. Prosimy o podanie preferowanej ścieżki spacerowej, imienia i telefonu kontaktowego oraz informacji o wieku, jeśli planujemy spacerować w towarzystwie dzieci. Każdy spacer potrwa ok. 1,5 godziny.

Kuratorka: Paulina Paga.

III

12:00

Pawilon Dawnego Empiku Artystyczne działania edukacyjne dla najmłodszych dzieci „Odkrywamy Hansena”

Prowadzenie: dr Paulina Zarębska-Denysiuk, Katarzyna Cebulak.

M:

Podczas warsztatu dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym dowiedzą się czym była Forma Otwarta, jak zostało zaprojektowane lubelskie osiedle i co zaprojektował architekt dla dzieci. Poznanie jego tajemnic odbędzie się poprzez grę miejską. Druga część będzie polegała na artystycznym wykonaniu w zespole modelu osiedla zbudowanego ze styropianu.

WSTĘP NA WSZYSTKIE WYDARZENIA JEST BEZPŁATNY

Więcej informacji na temat Lubelskich Dni Modernizmu oraz kontakt dostępne na stronie:

www.dnimodernizmu.pl

Lubelska Agora Modernizmu / Spotkania Kultur / Lubelska Zachęta

Dyrektor projektu, kuratorka i koordynatorka : Izabela Pastuszko

Kuratorka i koordynatorka ścieżki zaangażowanej społecznie: Paulina Paga

Kuratorka warsztatów architektonicznych: dr arch. inż. Natalia Przesmycka

Kuratorka i koordynatorka LDM: Joanna Mądra

Grafika i multimedia: Martyna Bakun, Magda Ostapiuk

IT: Paweł Chilczuk

M: